

Vergaderjaar 2021–2022

36 004

Wijziging van de Pensioenwet, de Wet inkomstenbelasting 2001 en enige andere wetten in verband met aanpassing van de regeling voor waardeoverdracht en afkoop klein pensioen en invoering van afkoop klein nettopensioen en nettolijfrente

B

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID¹

Vastgesteld 4 juli 2022

Het voorbereidend onderzoek heeft de commissie aanleiding gegeven tot het maken van de volgende opmerkingen en het stellen van de volgende vragen.

De leden van de **ChristenUnie**-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de voorgestelde aanpassing van een aantal pensioenregelingen in het kader van het pensioenakkoord, maar hebben daarover nog een aantal vragen.

De leden van de ChristenUnie-fractie zien de voordelen van deze aangepaste regeling die waardeoverdracht, de afkoop van kleine pensioenen en de afkoop van nettolijfrentes mogelijk maakt. Het gaat om kleine werkgeverspensioenen die relatief veel uitvoeringskosten vergen die vaak niet opwegen tegen de beleggingsresultaten. Hierdoor teren deelnemers in op vermogen en zien werkgevers zich geconfronteerd met hoge administratieve kosten. De aard van de arbeidsmarkt is fundamenteel veranderd: mensen werken niet meer hun leven lang voor een werkgever, maar wisselen vaker van baan en sector. Het transfereren van pensioenen wordt daarmee gemeengoed en eventuele hobbels dienen te worden weggenomen. De voorliggende regeling voorziet daarin. Het is een goede stap in de richting van een pensioenkader dat qua arbeidsvorm neutraal is. Ook wordt de mogelijkheid geboden om een kleine nettolijfrente af te kopen zonder dat er sprake is van een zogeheten onregelmatige handeling. De aangepaste regeling mocht op brede steun vanuit de Tweede Kamer rekenen. Dat laatste is ook niet verwonderlijk omdat het

¹ Samenstelling:

Kox (SP), Essers (CDA), Ester (CU), Vos (PvdA) (*voorzitter*), Van Strien (PVV), Oomen-Ruijten (CDA), Schalk (SGP), Stienen (D66), De Bruijn-Wezeman (VVD) (*ondervoorzitter*), A.J.M. van Kesteren (PVV), Van Rooijen (50PLUS), Van Ballekom (VVD), Crone (PvdA), Frentrop (Fractie-Frentrop), Geerdink (VVD), Van Gorp (GL), Moonen (D66), Rosenmöller (GL), Vendrik (GL), De Vries (Fractie-Otten), De Blécourt-Wouterse (VVD), Van Pareren (Fractie-Nanninga), Berkhout (Fractie-Nanninga), Raven (OSF), Prast (PvdD) en N.J.J. van Kesteren (CDA).

in eerste instantie om een hamerstuk ging, dat door één van de partijen werd «onthamerd».

De aan het woord zijnde leden hebben allereerst behoefte aan een meer uitgebreide kwantitatieve analyse van de aard en omvang van kleine nettopensioenen en nettolijfrentes. Over welke aantallen hebben we het en wat zijn de cijfermatige ontwikkelingen in de afgelopen jaren geweest? Is het mogelijk een beeld te schetsen van het type deelnemer qua arbeidsmarktverleden, arbeidscontracten en andere demografische kenmerken? Is er sprake van stapeling van kleine nettopensioenen en nettolijfrentes? De cesuur wordt gelegd bij nettopensioenen van maximaal € 500 per jaar. Kan dit nader worden onderbouwd? Op welke parameters is dit bedrag gebaseerd? Daarnaast verzoeken de leden om meer inzicht in de fiscale afhandeling van overdracht of afkoop. Wat houdt een doorsnee deelnemer netto over, ook waar sprake is van toeslagen?

De leden van de ChristenUnie-fractie zien graag een meer aangescherpte ontleding van het deelnemersperspectief. Wat zijn voor deelnemers de voordelen van de aangepaste regeling? Is er draagvlak onder hen voor de nieuwe regeling? Deelnemers dienen in te stemmen met de overdracht van hun nettopensioen als bedoeld in de regeling. Graag ontvangen de leden een nadere uitwerking van de precieze wijze waarop hun belangen worden geborgd en hoe hun instemming wordt vormgegeven. Hoe wordt voorkomen dat kleine nettopensioenen worden «doorgeschoven» naar pensioenuitvoerders die laag scoren op rendement? Wat zijn de vervolgstappen indien een deelnemer niet instemt met overdracht?

Na vijf niet-succesvolle pogingen in een jaar tot waardeoverdracht krijgt de pensioenuitvoerder, zo lezen de leden, het recht op afkoop van een klein nettopensioen. Is er een instrument voorhanden dat bepaalt of deze pogingen serieus waren? Hoe wordt de deelnemer hierin betrokken? De leden lezen verder dat er onderzoek plaatsvindt in opdracht van de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars naar de oorzaken van niet-succesvolle pogingen. De resultaten zouden voor deze zomer gereed zijn. Is het onderzoek inmiddels afgerond en zo ja wat zijn de bevindingen en conclusies? Leiden deze wellicht nog tot aanpassingen van de voorgestelde regeling?

De regering is betrekkelijk positief over het doenvermogen van de deelnemers. Geldt dat ook voor oudere pensioengerechtigden? Het gaat macro gezien om kleine bedragen, maar op microniveau zal dit vaak anders worden beleefd. Gaat de regering zich inspannen voor een degelijk communicatietraject richting deelnemers met een klein nettopensioen of een kleine nettolijfrente en de keuzeopties die deze deelnemers hebben? Ook de AFM wijst op het belang van keuzebegeleiding van deelnemers door pensioenuitvoerders. Hoe gaat de regering de toezegging in de Tweede Kamer aan het lid Omtzigt over het communicatietraject uitvoeren?

De aangepaste regeling biedt werkgevers de mogelijkheid van waardeoverdracht en afkoop van kleine nettopensioenen. Op welke wijze wordt, zo vragen de leden, de hoogte van de waardeoverdracht en afkoop bepaald? Hoe wordt de onderliggende rekensom gemaakt? Ook wat nettolijfrentes betreft. Hoe wordt de transparantie en begrijpelijkheid van de rekensom gewaarborgd? Werkgevers kunnen worden gehouden aan een mogelijke bijbetalingsplicht. Kan de regering, tot slot, uiteenzetten wanneer deze plicht zal gelden, hoe de hoogte van de bijbetaling wordt bepaald en hoe dit onderdeel van de regeling geïmplementeerd gaat worden?

De leden van de commissie zien de antwoorden van de regering met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag binnen vier weken.

De voorzitter van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
Vos

De griffier van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
Van der Bijl